

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Maria Szulc (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa (...) Bank S.A. w W.

przeciwko D. J.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 maja 2020 r.,

zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 3 października 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w (...) oddalił wniosek pozwanej o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku tego Sądu z dnia 18 czerwca 2019 r. w niniejszej sprawie oraz odrzucił na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. wniosek pozwanej o sporządzenie i doręczenie jej uzasadnienia tego wyroku jako złożony po ustawowym terminie.

Wskazał, że powołane przez pozwaną okoliczności nie uprawdopodobniają braku winy w uchybieniu terminowi, rozumianej jako niezależna od strony przyczyna tego uchybienia. Pozwana była reprezentowana przez adwokata i miernik należytej staranności w działaniu trzeba odnosić do osoby, która profesjonalnie zajmowała się sprawą. Złożenie przez pozwaną oświadczenia pełnomocnikowi, że dokona czynności procesowej samodzielnie, nie stało na

przeszkodzie upewnieniu się czy istotnie tak postąpiła. Brak podjęcia działań świadczy o braku należytej ochrony pozwanej przed niekorzystnymi skutkami procesowymi, zaś niedostateczna staranność pełnomocnika obciąża stronę. Początkowy brak pełnomocnictwa do występowania w imieniu pozwanej przed Sądem Najwyższym nie stanowiła przeszkody do złożenia wniosku o doręczenie uzasadnienia w jej imieniu.

Odnosząc się do możliwości osobistego wykonania czynności przez pozwaną Sąd Apelacyjny wskazał, że wprawdzie od dłuższego czasu pozwana borykała się z problemami zdrowia psychicznego ale w toku procesu brała w nim czynny udział a jej zachowanie nie dawało podstaw do wywiedzenia wniosku, że posiadała jakiekolwiek ograniczenia w podejmowaniu świadomych i racjonalnych decyzji. Nie wskazała ona żadnych okoliczności, które uniemożliwiły jej powiadomienie pełnomocnika o konieczności złożenia przez niego wniosku.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pozwana zarzuciła naruszenie art. 168 § 1 w zw. z art. 169 § 1 k.p.c., art. 148 § 1 k.p.c., art. 233 w zw. z art. 168 § 1 k.p.c. i art. 168 § 1 k.p.c., wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i rozpoznanie sprawy, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. Ponadto wniosła o rozpoznanie na podstawie art. 380 k.p.c. postanowienia z dnia 3 października 2019 r. w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku z dnia 18 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Dopuszczalność badania przez Sąd Najwyższy prawidłowości postanowienia w przedmiocie przywrócenia terminu, jako postanowienia niezaskarżalnego i mającego wpływ na wynik sprawy, uzasadnia powołanie przez skarżącą przepisu art. 380 k.p.c.

Wszystkie zarzuty skarżącej skierowane są przeciwko rozstrzygnięciu Sądu Apelacyjnego w przedmiocie wniosku o przywrócenie terminu.

Nie ma podstaw do przyjęcia, że Sąd drugiej instancji naruszył art. 233 k.p.c. w zw. z art. 168 § 1 k.p.c. Wskazane okoliczności potwierdzają fakt, że pozwana podjęła pewne czynności w stosunku do pełnomocnika twierdząc, że złoży samodzielnie wniosek o uzasadnienie. Nie stało to jednak na przeszkodzie sprawdzeniu przez pełnomocnika, czy istotnie tak się stało, zwłaszcza że podnosi w zażaleniu zły stan psychiczny pozwanej. Brak porozumienia pomiędzy pełnomocnikiem a stroną nie stanowi dowodu braku winy strony w uchybieniu terminowi. Nie został zresztą uprawdopodobniony zły stan psychiczny pozwanej w momencie biegu terminu do złożenia wniosku, brak bowiem w aktach jakiegokolwiek dokumentu, który by to potwierdzał. Prawdopodobieństwo zaistnienia przyczyn uchybienia terminowi nie jest wprawdzie równoznaczne z udowodnieniem tych okoliczności ale podlega rozważaniu i ocenie przy merytorycznym rozpoznaniu wniosku i oceniane jest z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy oraz obiektywnego miernika staranności, jakiej można wymagać od strony należycie dbającej o swoje interesy. Nie ma podstaw, by kwestionować prawidłowość oceny wskazanych okoliczności przeprowadzonej przez sąd drugiej instancji, jak również nie było podstaw do skierowania sprawy na posiedzenie jawne. Ocena negatywna wskazanych okoliczności i brak wątpliwości Sądu co do zebranego materiału informacyjnego nie stanowi podstawy zastosowania art. 148 § 1 k.p.c.

Prawidłowe zastosowanie art. 169 § 1 k.p.c. dało uzasadnioną podstawę do przyjęcia, że złożony po terminie ustawowym wniosek o sporządzenie i doręczenia uzasadnienia podlega odrzuceniu.

Z tych względów orzeczono na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹³ § 1 k.p.c.